

Hemsida | Skicka vidare | Prenumerera | Avprenumerera

· EKOSOFIA ·

JULI-AUGUSTI 2014 - TJUGOANDRA ÅRGÅNGEN

Ekosofias Nyhetsbrev

JULI-AUGUSTI 2014 - TJUGOANDRA ÅRGÅNGEN

JORDENS RESURSER SLUT FÖR I ÅR

Miljöorganisationer världen över uppmärksammade nyligen den s.k. Overshoot day – dagen då mänskligheten konsumerat naturens budget för i år.

På knappt åtta månader har vi förbrukat jordens årsproduktion av ekologiska resurser. Under resten av året lever vi alltså över jordens tillgångar, enligt beräkningar av Världsnaturfonden och Global Footprint Network.

Det betyder att världen under resten av årets fyra månader kommer att knappa på naturkapitalet, tära på fiskbestånden och lagra mer koldioxid i atmosfären.

Overshoot Day inträffade i år den 19 augusti, vilket kan jämföras med 1987 då den inträffade den 19 december.

– Kostnaderna för vår misshushållning med naturresurserna visar sig tydligare för varje dag som går. Vår ekologiska skuld till framtidens generationer – i form av förstörda skogar, brist på färskvatten, markförstörelse, förlust av biologisk mångfald och lagring av koldioxid i atmosfären som är den största orsaken till växthuseffekten – ökar hela tiden, säger Carina Borgström-Hansson på WWF.

ALGBLOMNINGEN KOMMER ALLT TIDIGARE

Sommaralgbloomingen i Östersjön kommer i genomsnitt nära tre veckor tidigare i dag än för 35 år sedan visar en studie som publiceras i Biogeosciences. Tidsförskjutningen har ansetts vara en trolig framtida effekt av klimatförändringen, men tycks nu alltså redan vara här. Det är med hjälp av satellitbilder från perioden 1979-2013 som forskare vid Stockholms universitet och Scripps Institution of Oceanography kan visa att ytansamlingar av cyanobakterier (blågröna alger) i Östersjön uppträder allt tidigare på sommaren. Ytansamlingarnas tyngdpunkt låg omkring den 8 augusti i början av perioden. Gradvis har tyngdpunkten förflyttats och idag ligger den omkring den 19 juli – nästan tre veckor tidigare.

SVENSKA HAV STIGER REKORDSNABBT

De senaste 20 åren har havsnivån runt svenska kuster stigit betydligt snabbare än i resten av världen, visar ny forskning som redovisas av Sveriges Radio. Utöver ett varmare klimat är ändrade vind- och regnmönster den troligaste orsaken, enligt Deliang Chen, professor i fysisk meteorologi vid Göteborgs universitet.

Från 1993 till 2013 har Sveriges havsnivå höjts med 4,1 mm per år. Havsytan i Östersjön och Västerhavet har stigit 28 procent mer än det globala snittet på 3,2 millimeter. På grund av landhöjningen i norra och mellersta delarna av landet, där marken pressades ned under senaste istiden och fortfarande reser sig, märks havsnivåhöjningen än så länge endast i södra Sverige.

FEM GÅNGER FLER NATURKATASTROFER SEDAN 70-TALET

Glöm varningarna om framtida katastrofscenarier till följd av klimatförändringarna. Enligt en ny rapport från World Meteorological Organisation inträffade det mellan år 2001 och 2010 3 496 naturkatastrofer (översvämningar, stormar, torka och värmeböljor), vilket är nästan fem gånger fler än under 1970-talet, då 743 naturkatastrofer rapporterades. I rapporten kan man utläsa att översvämningar och stormar numera är de naturkatastrofer som får störst ekonomiska konsekvenser, medan stormar och värmeböljor tar flest liv.

The Guardian

VARNADE FÖR STORBRÄNDER FÖR SJU ÅR SEDAN

Bengt Holgersson förutsåg storbränder som den i Västmanland för sju år sedan. I en utredning föreslog han åtgärder som inte har blivit av.

För sju år sedan genomförde förra landshövdingen Bengt Holgersson på uppdrag av miljödepartementet Klimat- och sårbarhetsutredningen. I utredningen varnade Holgersson för översvämningar och storbränder som den i Västmanland och föreslog omedelbara åtgärder, bland annat att kommuner skulle börja ta hänsyn till klimatförändringar och risker för extrema väderhändelser i sin planering.

– Den visade vilka åtgärder som behöver vidtas och vilka bränder som skulle kunna inträffa med ett förändrat klimat med fler antal torra dagar, säger Holgersson till SVT.

– Det är ungefär det som vi nu ser har hänt.

Han befarar att svårbekämpade och omfattande skogsbränder blir vanligare i framtiden och han anser att hans utredning inte togs på allvar.

– Jag presenterade utredningen för sju år sedan och jag tycker att det inte har kommit fram någonting nytt under de här sju åren som vi kan se något resultat av när det gäller hur den här branden hanteras, säger Bengt Holgersson.

DÄLIG KRISBEREDSKAP I ETT VARMARE KLIMAT

Resurser saknas och ingen håller ihop trådarna. Skogsbranden i Bergslagen har lyft frågan om krisberedskap och experter menar att Sverige inte gör tillräckligt inom klimatanpassning.

Sverige är dåligt rustat för att hantera skogsbränder och andra extrema väderhändelser som kan följa med ett allt varmare klimat. Det anser flertalet experter som Dagens Nyheter pratat med i och med skogsbranden i Bergslagen.

- Det behövs ett tydligare nationellt ansvar och det finns alldeles för lite pengar till förebyggande insatser", säger Emilie Gullberg på Sveriges Kommuner och landsting, SKL.

MiljöAktuellt

FÖRSÄKRINGSBRANSCHEN UPPMANAR TILL KLIMATANPASSNING

Branschorganisationen Svensk Försäkring varnar för konsekvenserna om skyfall och översvämningar fortsätter att leda till allt fler försäkringsskador.

- Omfattande översvämningar medför självklart en risk att försäkrings-premierna kommer att öka. Det finns också en risk för att man undantar försäkringsskyddet för översvämningar på enskilda fastigheter eller områden som konsekvent blir utsatta, säger Staffan Moberg, jurist på Svensk Försäkring.

Klimatanpassningen behöver bli bättre. Flera åtgärder behöver vidtas för att skydda befintlig bebyggelse. Det krävs till exempel förbättrad dagvattenhantering, vallar som skyddar mot översvämningar, gröna områden och tak som fördröjer regnvatten samt baktrycksskydd som hindrar avloppsvatten från att tränga in via VA-nätet i utsatta fastigheter.

STORBRIANNIEN SER ÖVER SÅRBARHET I TRANSPORTSYSTEM

Efter flera extrema vädersituationer ser nu Storbritannien över hoten mot transportinfrastrukturen. I en ny rapport genomförd av Department for Transport presenteras ett femtiotal rekommendationer för att minska sårbarheten för vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser. Den brittiska transportmyndigheten föreslår bland annat att alla transportoperatörer ska ha beredskapsplaner för extremt väder, se till att de har tydliga processer för att ta emot väder- och översvämningsskador samt att de utvecklar kommunikationskanaler till resenärer så att dessa kan planera sina transporter vid störningar.

MiljöRapporten DIREKT

KARIN BOJS: DAGS RUSTA FÖR EXTREMVÄDER

Vi är på väg mot fler och värre värmeböljor, mer torka, häftigare skyfall, kraftigare översvämningar, mer eldfångda skogar och fler träd som blir uppätta av insekter.

Våra utsläpp gör världen varmare, och det får konsekvenser.

Dagens Nyheter

UTSLÄPPEN FRÅN LASTBILAR FORTSÄTTER ATT ÖKA

Lastbilarna blir allt fler på våra vägar och till skillnad från personbilstrafiken ökar utsläppen stadigt från de tunga fordonen. Sedan 1990 har utsläppen från lastbilstrafiken ökat med 50 procent. Nu höjs nya krav på att politikerna gör något åt det här, rapporterar SVT.

– Det har varit ett mycket tydligare incitament på personbilssidan med miljöbilspremie och sänkt förmånsvärde för miljöbilar. När det gäller lastbilar har man valt att inte ta aktiva beslut om långsiktiga styrmedel. Det är hög tid att man gör det nu, säger Lena Nordgren, expert på biodrivmedel hos etanolproducenten SEKAB.

Landets 79 000 tunga lastbilar skulle kunna minska sina klimatutsläpp med upp till 3,7 miljoner ton, eller 87 procent, genom att köra på biodrivmedlet ED95 i stället för diesel, visar SEKAB:s beräkningar

KLIMATPÅVERKAN FRÅN BYGGANDET I SKYMUNDAN

Byggandet av hus, lokaler, vägar, järnvägar och annan infrastruktur bidrar i Sverige årligen med lika stora utsläpp av koldioxid som alla personbilar, ungefär 10 miljoner ton koldioxidkvalenter. Vid byggande av ett flerfamiljshus i betong är klimatbelastningen till följd av byggprocessen lika stor som från driften av huset under 50 år. Det visar en ny kartläggning från IVA och Sveriges Bygginstrier, vilka nu vill se ökat fokus på byggandet i klimatarbetet.

Enligt rapporten läggs i dag mycket arbete på att skapa energi- och klimatteffektiva byggnader, däremot beaktas sällan klimatbelastningen från byggprocessen. Uppmaningen är därför att väga in hela processen, från materialutvinning till färdig byggnad eller anläggning.

PETER NORMAN: REDOVISA UTSLÄPP I AP-FONDERNA

Finansmarknadsminister Peter Norman (M) uppmanar AP-fonderna att redovisa koldioxidutsläpp portfölj för portfölj, på Dagens Industris debattsida.

I samband med översynen av AP-fondernas skrivningar om miljö och etik har transparens varit en återkommande diskussionsfråga och finansmarknadsministern har tidigare sagt att kraven kan höjas. Nu uppmanar han tillsammans med moderaternas miljöpolitiska talesperson Johan Hultberg alla AP-fonder och andra institutionella investerare att som ett första steg pröva förutsättningarna för att redovisa det sammanlagda koldioxidutsläpp som varje aktieportfölj bidrar till.

Debattörerna menar att företag motsvarande 84 procent av börsvärdet i dag rapporterar sina koldioxidutsläpp och att AP-fonderna borde ligga i framkant. Peter Norman föreslår att investerarna ställer krav på att alla bolag redovisar sina utsläpp och sedan presenterar ett "carbon footprint", för aktieportföljerna. "Vi förväntar oss även att såväl de statliga AP-fonderna som andra svenska pensionsförvaltare ligger i frontlinjen och agerar föredömligt i sitt arbete med klimatfrågor såväl som med andra hållbarhetsfrågor", skriver de.

IMF UPPMANAR TILL FLER OCH HÖGRE KOLDIOXIDSKATTER

I en ny rapport uppmanar Internationella Valutafonden världens länder att införa koldioxidskatter höga nog att återspegla den långsiktiga kostnaden för den globala uppvärmningen. Enligt rapporten ligger energipriserna i de flesta länder på fel nivåer.

Att IMF efterlyser koldioxidskatter är inget nytt, men nu går fonden för första gången på djupet med vilka skatter som bör höjas och till vilka nivåer. Enligt IMF skulle de rekommenderade skattenivåerna minska de globala utsläppen med 23 procent och den utsläppsrelaterade dödligheten med 63 procent. Dessutom skulle de rekommenderade skattenivåerna öka de genomsnittliga nationella intäkterna med 2,6 procent av BNP.

MiljöRapporten DIREKT

STOR SOLCELLSSATSNING I NORR

Pite Energi ska bygga en av de större solcellsanläggningar som någonsin uppförts så långt norrut. Anläggningen placeras på Luleå tekniska universitets campus i Piteå. Solcellsparken, som beräknas stå klar under hösten 2014, kommer att generera cirka 250 000 kilowattimmar per år. "Vi vill visa att det är möjligt med effektiv produktion av solenergi på nordliga breddgrader", säger Pite Energis vd Daniel Fåhraeus.

KRAFTVÄRMEVERK FÅR SOLPANELER

Eskilstuna Energi och Miljö monterar just nu 300 solpaneler på en av byggnaderna på Kraftvärmeverket i Eskilstuna. Bolaget ser investeringen ett sätt att närma sig de mål som satts upp i klimatplanen för Eskilstuna kommun, om att produktionen av solenergi ska byggas ut till motsvarande tio procent av nuvarande elanvändning till år 2020.

Eskilstuna-Kuriren

NU INSTALLERAS VÅGKRAFT I SMÖGEN

Efter år av planering har installationen av världens största vågkraftspark inletts i vattnet utanför Sotenäskusten. Tio aggregat ska placeras ut, för att sedan utvärderas efter en testperiod. Vågkraftsparken i Sotenäs kommer om allt går som planerat att bli världens största. I dagsläget planeras det för 340 aggregat, som enligt beräkningarna kommer kunna producera 25 miljoner kilowattimmar årligen (motsvarande ungefär produktionen vid 8 moderna vindkraftverk).

Bohusläningen

ENERGIMYNDIGHETENS CHEF: SVERIGE KAN STÅNGA TVÅ REAKTORER

Enligt Erik Brandsma kommer en stängning av Oskarshamn 1 och Ringhals 1 inte ha en signifikant påverkan på elproduktionen i Sverige.

Under ett seminarium i Almedalen i somras, sa Erik Brandsma, Energimyndighetens generaldirektör, lite i förbigående när han pratade med Vattenfalls blivande vd Magnus Hall:

– Jag tror att O1:an och R1:an kan vi stoppa redan nu. Det är inte lönsamt att fortsätta investera i dem. Och det kommer att inte påverka energisystemet. Jag tror att de kommer att stoppas innan deras livstid går ut.

– Det är inget revolutionärt. Det kan vara så att ägaren säger "nej, vi vill inte fortsätta investera i det här och därför lägger vi ner produktionen i de här två reaktorerna ". Jag ser det som ett ganska sannolikt scenario. Och om det sker, då har det inte en signifikant påverkan på produktionen i Sverige – på energisystemet som sådant.

MiljöAktuellt

URSPRUNGSMÄRKNING PÅ DRIVMEDEL EFTERFRÅGAS

Svenska konsumenter stödjer att drivmedel klimat- och ursprungsmärks, visar en Novus-undersökning som är beställd av Gröna Bilister. Över 70 procent svarade att de förmodligen skulle välja drivmedel efter ursprungsland och över hälften svarade att de sannolikt skulle välja ett bränslebolag som märker sina drivmedel. Detta visar att bränslebolagen kan vinna betydande marknadsmissiga fördelar genom att märka sina drivmedel, enligt lobbyorganisationen Gröna Bilister.

Gröna Bilister menar att det i dag finns tillräckligt mycket information hos Energimyndigheten och bränslebolagen för att kunna göra en klimat- och ursprungsmärkning på olika drivmedel.

HÄLFTEN ELBILAR LÖNSAMT FÖR KOMMUNER

Om kommuner byter ut hälften av sin fordonsflotta till elbilar skulle det inte bli dyrare för skattebetalarna. Tvärtom tyder mycket på att man skulle tjäna på det. Det visar en ny undersökning som elbilsprojektet Green Charge presenterade under Almedalsveckan på Gotland. Undersökningen bygger på en energideklaration på nästan 5 000 fordon som i dag finns i 24 kommuner i södra Sverige, och visar att om man bytte ut hälften mot elbilar skulle man spara 8 procent, främst då på drivmedel.

Sveriges Radio Sjuhärads

GRATIS BUSS OM DU LÄMNAR BILEN

Tyresö kommun och SL (Storstockholms Lokaltrafik) ska försöka locka bilpendlare att ta bussen istället. I dagarna skickas ett brev ut till alla i Östra Tyresö som äger en bil. De erbjuds gratis SL-kort under 14 dagar mot att de ställer bilen hemma när de åker till jobbet, skolan eller fritidsaktiviteter. "Vi söker framför allt resenärer som idag inte upptäckt kollektivtrafiken och inte vet hur lätt det kan vara att åka buss till jobbet", berättar Helena Hartzell, trafikplanerare i Tyresö kommun.

EKOLOGISKA LIVSMEDEL NYTTIGARE ÄN KONVENTIONELLA

Ekologiskt odlad frukt, grönsaker och spannmål innehåller upp till 60 procent mer antioxidanter än konventionellt odlad. Dessutom innehåller ekologiskt odlad väsentligt lägre halter av giftiga tungmetaller. Det visar en litteraturstudie genomförd vid universitetet i Newcastle, som publiceras i British Journal of Nutrition. Studien är den mest omfattande som genomförts kring jämförelser av näringsinnehåll hos ekologiska och icke-ekologiska livsmedel.

BBC SKA GE KLIMATSKOPTIKER MINDRE UTRYMME

Brittiska mediebolaget BBC inför nya riktlinjer för vetenskapsrapporteringen. Nu ska mediebolaget ge mindre utrymme åt till exempel klimatskeptiker och klimatförändringen ska inte längre behandlas som en omstridd fråga. BBC har upprepade gånger fått kritik för att bolaget ger oskäligt mycket medieutrymme åt personer som ifrågasätter vetenskap, bland annat då klimatforskning, som det råder stor enighet om inom vetenskapssamfundet.

Yle Nyheter

PR-FIRMOR VÄGRAR ARBETA FÖR KLIMATSKOPTIKER

Tio av världens största PR-företag har gemensamt beslutat att de inte längre ska arbeta för intressen som förnekar klimatförändringar. PR-branschen har spelat en avgörande roll för hur klimatfrågan har diskuterats genom åren och ofta bidragit med desinformationskampanjer för att blockera olika klimatinitiativ. Några av de företag som gått med i initiativet är WPP, Waggener Edstrom (WE) Worldwide, Weber Shandwick, Text100, och Finn Partners.

The Guardian

Grundläggande miljöutbildning - den 25 september 2014

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande. Seminariet ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

IPCC:s femte klimatrapport - risker och möjligheter för företag?

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av IPCC:s senaste klimatrapporter. Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För att prenumerera klicka på länken i huvudet.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus; romanus@ekosofia.se, eller 031 - 708 66 51.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg; magnus.ruberg@ekosofia.se eller 031 - 708 66 52.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekософи – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång. Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod. Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg

För ytterligare information – www.ekosofia.se

Ekosofia AB - Anders Carlssons gata 7, 417 55 Göteborg - Tel 031 - 708 45 50